

Χαιρετισμός Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας στο 5ο Ετήσιο Συνέδριο για την άμυνα και την ασφάλεια «EXPOSEC DEFENSEWORLD»

**(Τετάρτη 3 Μαΐου 2017 / Λέσχη Αξιωματικών Ενόπλων
Δυνάμεων)**

«Ζούμε, επιτρέψτε μου την έκφραση, σε μια δύσκολη εποχή. Σε μια εποχή και σ' ένα περιβάλλον ρευστό και πολύπλοκο.

Τα σύγχρονα τεχνολογικά επιτεύγματα οι ραγδαίες κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις στον ευρύτερο διεθνή χώρο, η γενικότερη οικονομική δυσπραγία και βεβαίως η σύμφυτη με τη φύση του ανθρώπου ροπή προς την εξυπηρέτηση έστω και με αθέμιτους τρόπους των ατομικών του συμφερόντων και των ιδεολογικών, θρησκευτικών ή άλλων στοχεύσεών του, συνθέτουν το πλαίσιο στο οποίο διαμορφώνεται η καθημερινότητα του σύγχρονου ανθρώπου.

Μια καθημερινότητα όπου οι έννοιες «ασφάλεια» και «ανασφάλεια» συγχέονται λόγω της πολυπλοκότητας των κινδύνων και το είδος των απειλών και το νόημά τους συναρτάται και εξαρτάται όχι μόνον από την πραγματικότητα αλλά και τη σκοπιμότητα.

Οι τοπικές, παραδοσιακές μορφές εγκλήματος έχουν πλέον ξεπεραστεί. Η οργανωμένη διεθνική εγκληματογόνος δραστηριότητα με τις διάφορες σύγχρονες μορφές της σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα των κοινωνικοπολιτικών εξελίξεων και των πολεμικών συρράξεων σε πολλές περιοχές του πλανήτη δίνουν νέα διάσταση στην έννοια της ασφάλειας και επιβάλλουν την προσαρμογή των μηχανισμών της στρατηγικής, των μέσων και των μεθόδων αντιμετώπισής τους στα νέα δεδομένα.

Η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, η διαχείριση του μεταναστευτικού φαινομένου, η ριζοσπαστικοποίηση και το οργανωμένο έγκλημα και η σημασία της έρευνας και της καινοτομίας στην ασφάλεια αποτελούν σημαντικές θεματικές παραμέτρους του ευρύτερου προβληματισμού που αναπτύσσεται αναφορικά με το μείζον θέμα της ασφάλειας στη σύγχρονη εποχή.

Επιτρέψτε μου μια εντελώς συνοπτική παράθεση κάποιων σκέψεων και προβληματισμών για τα συγκεκριμένα ζητήματα, πριν παραχωρήσω το βήμα στους επόμενους ομιλητές προκειμένου να παρουσιάσουν πλήρως και αναλυτικότερα τα θέματα αυτά.

Η Κυβερνοασφάλεια σήμερα: Απειλές και επιθέσεις στον Κυβερνοχώρο

Αναμφίβολα, ο ανοικτός και ελεύθερος κυβερνοχώρος προώθησε την πολιτική και κοινωνική ένταξη παγκοσμίως, κατήργησε τα σύνορα μεταξύ χωρών, κοινοτήτων και ατόμων και κατέστησε δυνατή την αλληλεπίδραση και την κοινή χρήση πληροφοριών, γνώσεων και ιδεών ανά την υφήλιο, εξασφαλίζοντας ένα ευρύτατο διαδικτυακό βήμα ελευθερίας της έκφρασης και της επικοινωνίας.

Ωστόσο, καθώς οι άνθρωποι δεν συμμερίζονται όλοι τις ίδιες, αξίες και ιδανικά και δεν μετέρχονται τις ίδιες πρακτικές και συμπεριφορές στην καθημερινότητά τους, δεν είναι λίγες οι παράτυπες και παράνομες δραστηριότητες που αναπτύσσονται από πλευράς κακόβουλων χρηστών για την επίτευξη των συμφερόντων ή των εγκληματικών, πολλές φορές, σκοπών τους, γεγονός που καθιστά αναγκαία την προστασία του Κυβερνοχώρου από τις παράνομες αυτές ενέργειες και δραστηριότητες που πλέον είναι γνωστές με τον όρο «κυβερνοέγκλημα».

Σήμερα, το ποσοστό των εγκλημάτων που διαπράττονται στον κυβερνοχώρο έχει αυξηθεί θεαματικά και εναρμονίζεται με τους δείκτες ανάπτυξης της τεχνολογίας. Οι κυβερνο-επιθέσεις γίνονται όλο και πιο σύνθετες, εκδηλώνονται σε μεγαλύτερη έκταση και εμφανίζονται με αυξανόμενη συχνότητα.

Είναι λοιπόν προφανής και επιτακτική η ανάγκη αναβάθμισης της οργανωμένης αντίδρασης των κρατών μέσω των θεσμοθετημένων φορέων καταπολέμησης του διαδικτυακού εγκλήματος, προκειμένου να προστατευτούν αποφασιστικά όχι μόνον οι πολίτες και η κοινωνία αλλά και τα ίδια τα κράτη από την σύγχρονη αυτή και συνεχώς αναβαθμιζόμενη εγκληματική δραστηριότητα, εντάσσοντας την «κυβερνοασφάλεια», όπως με τον όρο αυτό περιγράφεται η πολιτική προστασίας των δικτύων από τυχόν επιθέσεις και εγκληματικές δραστηριότητες απειλητικών χρηστών, στις βασικές τους προτεραιότητες.

Η Ελληνική Αστυνομία, συμμετέχει ουσιαστικά στις δράσεις που αναπτύσσονται στο πλαίσιο αντιμετώπισης του διαδικτυακού εγκλήματος τόσο σε επιχειρησιακό επίπεδο όσο και στη χάραξη της εθνικής στρατηγικής κυβερνοασφάλειας· παράλληλα με τις κοινωνικές πρωτοβουλίες και τις δράσεις που σχεδιάζει και αναπτύσσει στο πλαίσιο διαρκούς ενημέρωσης των πολιτών και ιδίως των παιδιών αλλά και των γονέων από τους διαδικτυακούς κινδύνους, επιχειρεί να προλάβει ή τουλάχιστον να περιορίσει τις αρνητικές συνέπειες από την κακόβουλη χρήση του διαδικτύου και να προστατέψει την κοινωνία από αυτές.

Οι επιπτώσεις της μεταναστευτικής κρίσης στην ασφάλεια: **Διαχείριση και προστασία**

Τα τελευταία χρόνια και ιδίως το 2015 οι μαζικές μεταναστευτικές ροές και τα ζητήματα ασφαλείας που προκλήθηκαν και προκαλούνται από τις ροές αυτές, θέτουν το μεταναστευτικό ως κυρίαρχο, πλέον, κοινωνικό και πολιτικό ζήτημα.

Υποχρέωση πλέον των αρχών ασφαλείας είναι η ανάπτυξη δράσεων που να στοχεύουν στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των εγκληματικών εκείνων φαινομένων, που είτε είναι σύμφυτες με την παράνομη μετανάστευση είτε εκδηλώνονται συμπληρωματικά προς αυτήν ή προκύπτουν ως άμεσο ή έμμεσο αποτέλεσμα αυτής.

Η χώρα μας, με βάση συγκεκριμένα κριτήρια, αναμφίβολα αποτελούσε και βεβαίως εξακολουθεί να αποτελεί, τον προμαχώνα της Ευρώπης αναλαμβάνοντας να διαδραματίσει κομβικό ρόλο στην προστασία όχι μόνο του εθνικού αλλά και του ευρύτερου ευρωπαϊκού χώρου από τις όποιες απειλές - υπαρκτές ή μη, εμφανείς ή σοβούσες – που προκαλούνται από το φαινόμενο της μετανάστευσης.

Βεβαίως, η παράνομη μετανάστευση ως διεθνές αλλά και ευρωπαϊκό πρόβλημα, που απειλεί την ασφάλεια και την συνοχή των κρατών και των λαών, μπορεί να αντιμετωπισθεί μόνο με άμεση και ειλικρινή διακρατική συνεργασία, αποτελεσματική λειτουργία των ευρωπαϊκών οργανισμών και κυρίως με την απόρριψη πολιτικών απομονωτισμού και διαφοροποίησης από τους κανόνες της ευρωπαϊκής συνεργασίας και αλληλεγγύης.

Ριζοσπαστικοποίηση, Τρομοκρατία και Οργανωμένο Έγκλημα: Συνεργασία και αποτελεσματικότητα

Είναι σαφές πως η δραστηριότητα που αναπτύσσεται στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, είτε αυτή αφορά την τρομοκρατία, είτε το οργανωμένο έγκλημα, είτε σε συγκεκριμένους επιμέρους τομείς της εγκληματογόνου δράσης, επηρεάζει πλέον, σε μεγάλο βαθμό όχι μόνο το εθνικό περιβάλλον αλλά περισσότερο του ενός, κράτη.

Τα φαινόμενα της ριζοσπαστικοποίησης και της τρομοκρατίας αποτελούν, αναμφίβολα σοβαρότατη απειλή για την ασφάλεια, την ειρήνη, τη δημοκρατία και τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου. Ταυτόχρονα, το σοβαρό και οργανωμένο διασυνοριακό έγκλημα βρίσκει νέες διεξόδους για εγκληματικές δραστηριότητες, νέους τρόπους αποφυγής της οργανωμένης κρατικής αντίδρασης, νέες μεθόδους και μέσα διάπραξης εγκληματικών ενεργειών, νέες συμμαχίες υποστήριξης.

Η εμπορία ανθρώπων, η καλλιέργεια – διακίνηση ναρκωτικών, το σύγχρονο οικονομικό και περιβαλλοντικό έγκλημα, το λαθρεμπόριο όπλων, αποτελούν ορισμένες μόνον από τις οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες με τεράστιο ανθρώπινο, κοινωνικό και οικονομικό κόστος.

Όλες αυτές οι δραστηριότητες δεν εξελίσσονται ανεξάρτητα αλλά πολλές φορές, συνδέονται μεταξύ τους διαμορφώνοντας πολύπλοκα δίκτυα εγκληματικών σχέσεων και συνεργασιών. Έχει αποδειχτεί, όχι σε λίγες περιπτώσεις, πως το οργανωμένο έγκλημα τροφοδοτεί την τρομοκρατία, πως το έγκλημα στον κυβερνοχώρο διευκολύνει ή αποτελεί μέσο διάπραξης σοβαρών εγκληματικών πράξεων, πως το εμπόριο ναρκωτικών χρηματοδοτεί ένα ευρύ φάσμα άλλων παράνομων δραστηριοτήτων.

Βασική παραδοχή για την συντονισμένη και αποτελεσματική αντίδραση ενάντια στη σύγχρονη μορφή της οργανωμένης εγκληματικής δραστηριότητας είναι πως ο κατακερματισμός του πλαισίου ασφαλείας δεν αποτελεί λύση· η λύση πρέπει να αναζητηθεί στην ενιαία οπτική θεώρηση του προβλήματος και στη συνεργασία μεταξύ των κρατών, ώστε να διασφαλιστεί η συνεχής, μακροχρόνια και συνδυασμένη δράση τόσο σε εθνικό και περιφερειακό, όσο και σε ευρύτερο διεθνές επίπεδο.

Πλέον, η εσωτερική ασφάλεια ενός κράτους συναρτάται με την εσωτερική ασφάλεια, των άλλων κρατών.

Χρειαζόμαστε, λοιπόν, μια ανανεωμένη, δυναμική, κοινή στρατηγική για την εσωτερική ασφάλεια, έχουμε ανάγκη μια νέα κουλτούρα συνεργασίας, έχουμε υποχρέωση να οριοθετήσουμε νέο πλαίσιο κανόνων, συνεργασιών και δράσεων μεταξύ των αρμοδίων Υπηρεσιών και Φορέων των Κρατών, ώστε να εξασφαλίσουμε την αποτελεσματική, συντονισμένη και διαρκή απάντηση απέναντι στην τρομοκρατία και το οργανωμένο έγκλημα, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Στο πλαίσιο αυτό, οι αρχές επιβολής του νόμου θα πρέπει να οργανώσουν και να εξελίξουν διαλειτουργικά συστήματα συνεργασίας και αμοιβαίας πληροφόρησης, διασφαλίζοντας βεβαίως την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ενισχύοντας όμως, παράλληλα, τη δυνατότητα των αρχών να προστατέψουν αποτελεσματικά την κοινωνία και τον πολίτη. Άλλωστε, η ελευθερία και η ασφάλεια δεν αποτελούν έννοιες αντικρουόμενες και ασύμβατες μεταξύ τους αλλά τις δύο όψεις του ίδιου νομίσματος· δε μπορείς να έχεις ελευθερία χωρίς ασφάλεια.

Έρευνα και Καινοτομία για την Ασφάλεια

Από όσα εντελώς συνοπτικά αναφέρθηκαν στις προηγούμενες σκέψεις μου, καθίσταται προφανές πως το ενδιαφέρον για τα ζητήματα ασφάλειας και αντεγκληματικής πολιτικής αυξάνεται διαρκώς τα τελευταία χρόνια και η προστασία της κοινωνίας και των πολιτών ανάγεται σε κυρίαρχη προτεραιότητα. Είναι, λοιπόν, αναγκαία η προσαρμογή μας σε μια σύγχρονη φιλοσοφία αστυνόμευσης που να απαντά πειστικά και ουσιαστικά στις καθημερινές αιτίες ανασφάλειας των πολιτών και να αξιοποιεί για το σκοπό αυτό νέα ερευνητικά εργαλεία και σύγχρονα τεχνολογικά μέσα.

Η νέα ευρωπαϊκή ατζέντα για την ασφάλεια περιλαμβάνει και στρατηγικές κατευθύνσεις για την έρευνα και την καινοτομία, εστιάζοντας στους τομείς που η οικονομική υποστήριξη θα αποφέρει μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία. Γνωρίζουμε και κατανοούμε, άλλωστε, πως χωρίς την αναγκαία οικονομική υποστήριξη οποιαδήποτε πρωτοβουλία και δράση δεν είναι δυνατόν να υλοποιηθεί, τουλάχιστον στο βαθμό που να εκπληρώνει στο επιθυμητό επίπεδο το σκοπό της. Συνεπώς, η θέσπιση και η αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων αποτελεί, βασικό παράγοντα επιτυχούς ανταπόκρισης στις απαιτήσεις καταπολέμησης της σύγχρονης εγκληματικής δραστηριότητας.

Επίσης, η εκπαίδευση συνιστά απαραίτητο συστατικό στοιχείο ώστε να μπορέσουν οι Υπηρεσίες να αξιοποιήσουν αποδοτικά τα ερευνητικά προϊόντα σε επιχειρησιακό περιβάλλον. Ως εκ τούτου, η Αστυνομική Ακαδημία, αλλά και άλλες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας μπορούν και πρέπει να αξιοποιούν τη δυνατότητα χρηματοδότησης για την ανάπτυξη διασυνοριακών συνεργασιών, ως συστατικό στοιχείο των εκπαιδευτικών τους προγραμμάτων και των πρακτικών ασκήσεων. Στο πλαίσιο αυτό η υπογραφή του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Αστυνομίας και του ΚΕ.ΜΕ.Α. (Κέντρου Μελετών Ασφαλείας) εξασφαλίζει την αξιοποίηση της εμπειρίας, της γνώσης και της ικανότητας του Κέντρου στην έρευνα και την καινοτομία για την ασφάλεια, από το βασικό Οργανισμό επιβολής του νόμου της Χώρας μας.

Η εσωτερική ασφάλεια κάθε κράτους, κάθε συντεταγμένης κρατικής οντότητας, δεν είναι πλέον μόνον θέμα δικό της· υπό την έννοια ότι δεν αρκεί η βούληση η προσπάθεια, η ικανότητα των αρμοδίων αρχών επιβολής του νόμου σ' ένα κράτος να αποτρέψουν, κατά τρόπο πάγιο και αποτελεσματικό, τη δεισδυσία της οργανωμένης εγκληματικής δραστηριότητας, ιδίως στην σύγχρονη τεχνολογική της μορφή και την παραγωγή των καταστροφικών της συνεπειών.

Η ασφάλεια του κυβερνοχώρου, η διαχείριση της μεταναστευτικής κρίσης, η αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος, απαιτούν μια νέα ευρύτερη αντίληψη, κατανόηση και προοπτική.

Η ασφάλεια είναι υπόθεση όλων· είναι υπόθεση που απαιτεί χάραξη και διαμόρφωση νέων στρατηγικών, συλλογική δράση, διεθνή συνεργασία.

Σας ευχαριστώ»